

Osnovna škola
Ivana Gorana Kovačića Gornje Bazje

**ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA
ODGOJNO – OBRAZOVNE DJELATNOSTI
OSNOVNE ŠKOLE IVANA GORANA KOVAČIĆA
GORNJE BAZJE**

Gornje Bazje, rujan 2016.

Na temelju članka 58. i članka 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN. br. 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 126/12., 94/13., 152/14.) te članka 24. Statuta Osnovne škole Ivana Gorana Kovačića Gornje Bazje Školski odbor, na prijedlog ravnatelja na sjednici održanoj 19.09.2016. godine, donio je

**ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA
ODGOJNO – OBRAZOVNE DJELATNOSTI
OSNOVNE ŠKOLE IVANA GORANA KOVAČIĆA GORNJE BAZJE**

I. Opće odredbe

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

(1) Etičkim kodeksom neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti Osnovne škole Ivana Gorana Kovačića Gornje Bazje (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) određuje se etičnost kao skup načela prava i obveza kojima se uređuju međuljudski i profesionalni odnosi između radnika i svih korisnika usluga Osnovne škole Ivana Gorana Kovačića Gornje Bazje (u daljnjem tekstu: Škole)

(2) Temeljne vrijednosti jesu: poštenje, izvrsnost, sloboda, međusobno uvažavanje, ljudsko dostojanstvo, osobna odgovornost.

(3) Primjena ovog Etičkog kodeksa pretpostavlja dobru namjeru, objektivnu i poštenu prosudbu, a odnosi se na radnike škole i sve korisnike usluga škole.

(4) Osobna je odgovornost i zadaća svakog radnika ostvarenje najviših etičkih standarda osobnog ponašanja. Dužnost mu je poticati etičko ponašanje kod svojih učenika, suradnika i kolega. Njegova je dužnost savjetovati se s kolegama oko etičkih dvojbi. Svaki radnik u svom djelovanju nastupa kao nezavisna osoba te dopunjava i oplemenjuje pravila dana ovim Etičkim kodeksom osobnim sustavom humanih vrijednosti, vlastite kulture i životnog iskustva.

(5) Etički kodeks je podložan izmjenama i dopunama u skladu s razvojem djelovanja Škole.

Članak 2.

(1) Etički kodeks Škole sadrži moralna načela i načela profesionalne etike sukladno kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Škole.

(2) Načela Etičkoga kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici škole, ali sudjeluju u njezinu radu i djelovanju.

(3) Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Škole i načela slobode profesionalnog rada te čuvanja dostojanstva i ugleda Škole.

Svrha Etičkoga kodeksa

Članak 3.

- (1) Svrha Etičkog kodeksa je utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Škole u najširem smislu. Promicanje etičkih vrijednosti i etičkoga ponašanja u ovom kodeksu - obveza je svih radnika Škole, učenika, roditelja i ostalih zainteresiranih osoba – korisnika usluga škole.
- (2) Provođenje odredbi ovoga Etičkog kodeksa ima za svrhu i utjecaj na učenike u cilju prihvaćanja tih etičkih normi u budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja učiteljskog i nastavničkog poziva u mjestu rada i širem okruženju odnosno u društvu kao cjelini.

Članak 4.

Svi učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad Škole bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Škole.

Članak 5.

Radnici Škole, učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad škole dužni su, u obavljanju svojih poslova, pridržavati se odredaba ovoga Etičkog kodeksa.

II. Temeljna načela i pravila Etičkoga kodeksa Škole

Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Članak 6.

Škola donošenjem i provođenjem Etičkoga kodeksa osigurava svakom radniku i učeniku i ostalim korisnicima usluga škole ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Škole te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 7.

Svi radnici Škole, učenici i roditelji trebaju biti poštovani kao osobe - u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim radnicima Škole, učenicima i roditeljima mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 8.

(1) Svaki radnik Škole, učenik i njegov roditelj treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, neravnopravnost, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

(2) Radnici Škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etično i profesionalno obavljanje radnih obveza.

Načelo samostalnosti nastavnog i drugog stručnog rada

Članak 9.

Učitelju se jamči pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom te školskim kurikulumom.

Načelo profesionalnosti

Članak 10.

(1) Od radnika Škole očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima. U svojem djelovanju radnici Škole slijede načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.

(2) Obveza je radnika Škole poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te stalnog stručnog usavršavanja.

(3) Svi radnici Škole trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se kloniti procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takvih procjena.

(4) Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Škole treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Školi i zajednici.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 11.

(1) Svi radnici Škole trebaju poštivati sve pozitivne pravne propise i pravne postupke koji se tiču njihovih obveza kao radnika Škole.

(2) Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela etičkoga kodeksa djelatnici rješavaju unutar Škole dogovorno.

Načelo međusobnog uvažavanja

Članak 12.

(1) Radnik Škole treba poštivati osobnost učenika, kolege, roditelja i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, obrazovanje, društveni položaj, genetsko naslijeđe, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, tjelesni izgled, dob i političku opredijeljenost.

(2) Kriteriji vrjednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Načelo slobode mišljenja i izražavanja

Članak 13.

U svim područjima rada i života u Školi potiče se i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

Načelo mirnog suživota u školi

Članak 14.

(1) Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Školi.

(2) Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost.

(3) Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje.

(4) Neprihvatljivo je nedolično oblačenje koje kod drugoga izaziva nelagodu.

(5) Neprihvatljivo je drogiranje, opijanje i pušenje koje je društveno štetno (pogubno).

(6) Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa.

(7) Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio radnik škole, učenik, roditelj ili skrbnik treba prijaviti nadležnoj instituciji. Na osobu koja je uznemiravana ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

(8) Svi djelatnici Škole trebaju biti objektivni, moralno se ponašati, te odgovorno i profesionalno raditi, te stoga ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u obavljanju profesionalne djelatnosti.

Načelo objektivnosti

Članak 15.

- (1) Radnici Škole i korisnici trebaju težiti objektivnosti. Radnici Škole ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.
- (2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega radnika Škole treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljane djelatnosti ili profesionalne obveze.

III. Odnos prema profesiji

Članak 16.

- (1) Čestitost, pravednost, humanost i uzajamno potpomaganje, kao temelj moralne filozofije, čine bit učiteljske etike.
- (2) Učitelj je slobodan i odgovoran u svom radu, teži otkrivanju istine, istražuje ju i brani u atmosferi dijaloga i tolerancije. Pri tome je dužan unapređivati svoje znanje u skladu sa najvišim standardima obrazovnog procesa.
- (3) Učitelj objavljuje osobne rezultate, razmjenjuje znanja i podatke s drugim učiteljima radi podizanja kvaliteta nastavnog procesa i napredovanja struke.

Članak 17.

Radnik Škole je dužan čuvati profesionalnu tajnu sve do njenog službenog objavljivanja.

Članak 18.

- (1) Učitelj treba ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njegovom strukom, izbjegavajući postupke koji bi podcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih.
- (2) Svoje mišljenje o stručnim pitanjima može izreći na sjednicama stručnih tijela, ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Članak 19.

- (1) Učitelj je dužan posebno posvetiti pažnju svojim nastavnim obvezama, koje će prihvatiti nakon stvarne procjene svojih sposobnosti i mogućnosti za njihovim kvalitetnim i potpunim učinkom.
- (2) Nastavu mora održavati redovito, u utvrđenom terminu i trajanju.
- (3) Učitelj je dužan sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima, u skladu sa svojim stručnim kompetencijama.

(4) Učitelji su dužni čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u Školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

Članak 20.

Učitelj je dužan čuvati svoje dostojanstvo i u komunikaciji s nenastavnim osobljem u školi, koji moraju biti upoznati s Etičkim kodeksom.

IV. Odnos prema učenicima

Članak 21.

(1) Učitelj kod učenika mora poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju, a u prenošenju znanja dužan je primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde.

(2) Nastavni proces treba voditi prema osposobljavanju učenika za rješavanje zadataka, koji će na osnovu stečenih znanja s razumijevanjem usvajati napredak znanosti.

Članak 22.

(1) Kriterij praćenja rada i ocjenjivanja znanja učenika mora biti objektivian, pouzdan, ujednačen i unaprijed poznat učenicima.

(2) Učenici se ocjenjuju onako kako je propisano Pravilnikom o ocjenjivanju.

Članak 23.

(1) Učitelj je dužan s učenicima uspostaviti odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja, uz poštivanje njihovih osobnosti, sloboda i prava, uz čuvanje svoga dostojanstva i izbjegavanje suviše bliskosti s učenicima.

(2) Učitelj u dijalogu s učenicima, u nastavnom procesu i izvan njega, mora poštivati principe nenasilne komunikacije.

(3) Zabranjeno je iskorištavanje učenika, diskriminacija, vrijeđanje njihova dostojanstva i zloupotreba bilo koje druge vrste.

(4) U obavljanju odgojno-obrazovne djelatnosti učitelji su dužni odgovorno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima. Svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Članak 24.

- (1) Učitelj, posebno pred učenicima, mora čuvati svoje i dostojanstvo svojih kolega.
- (2) Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, načelom humanosti i čovjekoljubljem.

V. Odnos prema kolegama

Članak 25.

Među učiteljima mora vladati stvaralačka atmosfera i vrhunski profesionalni odnos prema radu. Odnos među učiteljima mora se temeljiti na kolegijalnosti, međusobnom uvažavanju, poštovanju znanja, stručnosti i osobnog dostojanstva, na pomoći i stvaralačkoj suradnji, te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 26.

- (1) Učitelj ne smije direktno ili indirektno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog učitelja.
- (2) Učitelji trebaju redovito razmjenjivati informacije i mišljenja o radnim i stručnim pitanjima.
- (3) Učitelj treba poštovati položaj svojih kolega i s njima raditi u interesu što kvalitetnijeg obavljanja školske djelatnosti.
- (4) Ako smatra da određeni učitelj nije zaslužio napredovanje ili se nekorektno ponašao, treba s time upoznati ravnatelja.
- (3) U otvorenoj kritici rada drugog učitelja treba biti suzdržan, imajući u vidu nadležna tijela (razredna vijeća, Učiteljsko vijeće, stručne aktive te stručne časopise) kao primjerena mjesta za stručne rasprave i kritiku.

VI. Odnos prema instituciji

Članak 27.

- (1) Učitelji su dužni poštivati hijerarhiju učiteljskih i drugih zvanja, ovlaštene pojedince i organe u školi.
- (2) Pri tome su slobodni argumentirano kritizirati rad organa ili pojedinaca u tijelima Škole.

Članak 28.

Ucjene i pritisci, mito i korupcija i svi drugi oblici nečasnih utjecaja koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u obrazovanju te time direktno bacaju tamnu mrlju na ugled institucije.

Članak 29.

Usvajajući načela ovog Etičkog kodeksa, radnici se obvezuju na njihovo dosljedno provođenje uvijek i isključivo u interesu ugleda Škole, svog ugleda i dostojanstva, a i ugleda i dostojanstva učenika, kako bi se sačuvala zaslužena pozicija ove obrazovne institucije u široj okolini i državi.

VII. Odnos prema korisnicima usluga

Članak 30.

(1) Radnici škole dužni su etički i profesionalno pružati usluge korisnicima i primarno štiti interese Škole.

(2) Aktivnost radnika Škole usmjerena je prema etičkom i profesionalnom pružanju usluga korisnicima i taj odnos ne smije ugroziti niti jedan drugi interes ili namjera.

(3) U službenoj se komunikaciji radnici Škole služe hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenog posla, radnika Škole se u službenoj komunikaciji može služiti i drugim jezikom i/ili pismom.

Članak 31.

(1) Odnos radnika Škole prema korisnicima usluga mora biti profesionalan, nepristran i u skladu s pravilima etičkog ponašanja.

(2) Podatci o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole smatraju se profesionalnom tajnom.

(3) Moguće je objaviti afirmativne podatke o učeniku, uz suglasnost roditelja.

(4) Radnici Škole su za vrijeme obavljanja poslova u Školi i onih u vezi s radom Škole odjeveni prema zahtjevima profesije.

Članak 32.

(1) Svi radnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa (npr. obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.).

(2) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

VIII. Javni nastup radnika škole

Članak 33.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, svaki radnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, odredbama Etičkog kodeksa te paziti na osobni ugled i ugled Škole.

IX. Tijela koja prate ostvarenja Etičkog kodeksa

Članak 34.

(1) Sva tijela Škole dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u Školi i provedbu Etičkog kodeksa.

(2) Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi osniva se Etičko povjerenstvo Osnovne škole Ivana Gorana Kovačića Gornje Bazje (u daljnjem tekstu: Etičko povjerenstvo).

(3) Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Članak 35.

(1) Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskog vijeća, na rok od četiri godine.

(2) Etičko povjerenstvo ima tri člana.

X. Pritužbe na nepoštivanje Etičkoga kodeksa

Članak 36.

(1) Korisnici usluga i radnici Škole mogu se pisanim putem obratiti ravnatelju Škole i ukazati na ponašanje radnika i drugih osoba koje su protivne odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

(2) Pritužbe se mogu podnijeti u pisanom obliku ili na zapisnik u tajništvu Škole a svaka pritužba mora sadržavati opis činjeničnog stanja te odredbe Etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene.

(3) Pritužbe razmatra Etičko povjerenstvo koje svoje mišljenje o tome daje ravnatelju Škole. Mišljenje o povredi Etičkog kodeksa iz stavka 1. daje u pisanom obliku ravnatelju Škole - u roku od 15 dana od dana službenoga podnošenja pritužbe.

(4) Prije davanja odgovora, ravnatelj Škole zatražit će pisano očitovanje radnika protiv kojega je upućena pritužba ili će provesti odgovarajuće postupke (iz Zakona o radu), ako je pritužbu uputila osoba izvan škole.

(5) Ravnatelj Škole može, po potrebi, pokrenuti postupak zbog povrede radne obveze utvrđene zakonom, Statutom, Etičkim kodeksom ili drugim propisom.

XI. Upoznavanje radnika s etičkim kodeksom

Članak 37.

(1) Ravnatelj Škole, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

(2) Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

XII. Posebni etički kodeksi

Članak 38.

(1) Kada posebnosti Škole to zahtijevaju, Školski odbor može na prijedlog Etičkog povjerenstva i uz suglasnost Učiteljskog vijeća donositi posebne etičke kodekse.

(2) Etički kodeksi iz stavka 1. moraju biti usklađeni s odredbama ovoga Etičkoga kodeksa.

XIII. Javnost etičkog kodeksa

Članak 39.

(1) Etički kodeks se ističe na vidnom mjestu u Školi.

(2) Ovaj Etički kodeks objavljuje se na mrežnoj stranici Škole.

(3) Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i učenik Škole.

XIV. Prijelazne i završne odredbe

Članak 40.

(1) Etičko povjerenstvo Škole iz čl. 34. stavka 2. imenovat će se u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu Etičkog kodeksa.

(2) Etički kodeks podložan je izmjenama i dopunama.

(3) Etički kodeks se mijenja i dopunjuje na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 41.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA:

Davor Špoljar, bacc. oec.

Etički kodeks je objavljen na oglasnoj ploči Škole dana 19.09.2016., a stupio na snagu dana 27. rujna 2016. godine.

RAVNATELJ:

Saša Topić, prof.

KLASA:003-05/16-01/02
URBROJ:2189-18-01-16-1
Gornje Bazje, 19. rujna 2016.